

TSTK-neuvosto 2.12.2024 - työ- ja sosiaaliministerien kokoonpano

Kokous

Työllisyys-, sosiaali-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvosto 2.12.2024 – työ- ja sosiaaliministerit

TSTK-neuvosto kokoontui työ- ja sosiaaliministerikokoonpanossa Brysselissä 2.12. Neuvosto kävi poliittiset keskustelut talouspoliittisesta ohjausjaksosta sekä väestöpolitiikasta sekä yritti turhaan löytää sopua harjoitteludirektiivissä. Puheenjohtajan kompromissiehdotusta harjoitteludirektiivissä vastustivat ES, SI, BE, CY ja PT. DE, BG ja RO pidättäytyivät. AT ja PL eivät ilmaisseet selkeää kantaansa, NL olisi voinut hyväksyä, jos ehdotuksen takana olisi ollut määräenemmistö. Neuvosto vastaanotti edistymisraportin harjoittelua koskevasta suosituksesta.

Neuvosto hyväksyi päätelmät työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisesta, naisten ja tyttöjen mielenterveydestä, työvoimapulasta ja osaamisvajeesta, palveluihin pääsyn helpottamisesta köyhyysriskissä elävien, esim. romanien osallisuuden lisäämiseksi sekä vammaisten henkilöiden osallisuuden vahvistamisesta.

Neuvosto vastaanotti selvitykset risteävän syrjinnän ja sukupuolittuneen väkivallan tilanteesta EU:ssa, tulevan puheenjohtajamaan (Puola) työohjelmasta sekä tasa-arvunionin toimeenpanosta ja jatkosta. Portugali informoi 16.5.2025 pidettävästä sosiaalista pilaria koskevasta Porton korkean tason seurantakokouksesta, jonne ministerit tullaan kutsumaan.

Lounaalla ministerit keskustelivat osaamisvajeesta liittyen vihreään ja digitaaliseen siirtymään.

Suomen neuvostovaltuuskuntaa johti työministeri Arto Satonen

Harjoitteludirektiivi:

Pj. ministeri Nagy totesi pitävänsä tekstiehdotusta nyt tasapainoisena ja hyvänä kompromissina.

Vpj. Roxana Minzatu totesi, että komissiota huolestuttaa nykyteksti. Soveltamisala on liian rajoitettu, vain 24% harjoittelijoista kuului nyt direktiivin piiriin. Poissuljetuksi jäisi lukuisia fiktiivisiä harjoittelijoita. Lisäksi yhdenvertaisuutta käsittelevä artikla ei vastaa muita yhdenvertaisuutta koskevia lausumia. Komissio katsoo, että tämä teksti ei luo lisäarvoa liittyen kompastuskiviin, joita harjoittelijat kohtaavat. Katsoo että tarvitaan vielä lisää aikaa.

Keskustelu:

ES: Ei voi kannattaa yleisnäkemystä, soveltamisala on liian rajoitettu. Teksti ei tällaisenaan täytä mm. ILO:n sopimusta 208. Kaikki harjoittelut ovat yhtäläillä tärkeitä. Tällä ehdotuksella priorisoidaan alhaisempia palkkoja, mikä on omiaan edistämään epävirallista taloutta. Direktiivi tällaisenaan olisi häpeällinen, ES vastustaa sitä. **HR:** On tärkeä luoda uusia työpaikkoja ja taata niiden laatu. Kannattaa Unkarin kompromissia, sillä se on hyvä kompromissi. Olisi toki voinut olla kunnianhimoisempikin, mutta on ymmärrettävä realiteetit. **DE:** Pj on nähnyt vaivaa, tunnustaa sen, mutta ei voi tukea tätäkään ehdotusta. Pidättäytyy äänestämästä. **FR:** Oikeusjärjestelmänsä suojelee jo harjoitteluita, voi kannattaa yleisnäkemystä. **BG:** Kiitti Unkaria ponnistuksistaan. Ehdotus on tärkeä naamiointien kannalta, tukee tavoitteita mutta pidättäytyy äänestämästä. Tavalliset työsuhteet ja harjoittelut tulee erotella toisistaan. Haluaa jatkaa käsittelyä. **PT:** Aihe on tärkeä mutta ongelmia on vielä. Tekstiä on vaikea sovittaa yhteen kansallisesti. Ei voi tukea. **CZ:** Voi kannattaa ehdotusta, vaikka ehdotus on ollut hankala. Haluaa että seurataan sitä että tämä ei aiheuta taakkaa yritysten kilpailukyvyille, tulee varmistua että ehdotus on tasapainoinen. **SK:** Voi tukea yleisnäkemystä – on huomioitava erilaiset työmarkkinamallit. Toivoo PL:lle onnea tässä työssä. **SI:** Ehdotus ei vastaa tavoitteisiin. Ei voi tukea ehdotusta. **SE:** Muutokset ovat hyviä – kompromissiehdotus tarjoaa sopivasti liikkumavaraa ja joustoa, voi kannattaa ehdotusta. **EE:** Ei käytä harjoittelusopimuksia, voi kuitenkin hyväksyä ehdotuksen. Pöytää aiheesta lausuman liittyen artiklaan 8. **RO:** katsoo että asiaa tulee vielä jatkaa. Pidättäytyy. **NL:** Erilaiset kansalliset tilanteet on huomioitava, samoin kuin työmarkkinaosapuolten näkökulma. Olisi voinut hyväksyä tekstin, jos määräenemmistö olisi sen takana. **LT:** ei vastusta kompromissia. **CY:** ei voi hyväksyä tekstiä, työtä tulee jatkaa. **IT:** Tekstissä on parantamisen varaa – mutta toisaalta suuria muutoksia ei saa enää tehdä, kansallisia järjestelmiä ei saa tämän kautta muuttaa. **BE:** Teksti ei vastaa tavoitteita, ei voi tukea. **AT:** Työtä tulee jatkaa, ei selkeää kantaa. **GR:** Ei vastusta yleisnäkemystä, mutta toivoo sen taakse laajaa konsensusta. **LU, DK, IE, LV, MT:** Voivat hyväksyä pj:n tekstiehdotuksen. **Suomi** totesi voivansa tukea pj:n kompromissia, sillä se huomioi riittävällä tavalla työmarkkinaosapuolten autonomian sopia harjoittelijoiden työehdoista. Ei halua kuitenkaan rajoittaa tätä joustavuutta enempää kuin tässä tekstissä nyt on tehty.

Pj. totesi, että teksti ei saanut riittävää määräenemmistöä taakseen. Näkökannat ovat olleet eriäviä, toiset eivät halua mennä pj:n tekstiä pidemmälle, toiset haluavat laajempaa EU-säätelyä – tasapainon löytäminen tulee siis jatkossakin olemaan haasteellista. HU toivoo onnea Puolalle asian jatkotyöstämisessä. Viron lausuma liitetään pöytäkirjaan.

PL totesi jatkavansa työtä kuunnellen kaikkien näkemyksiä.

Harjoittelua koskeva suositus:

Pj. totesi, että suositus pyrkii tukemaan pääsyä harjoitteluun laajalti koko yhteiskunnassa. Tekstissä on päästy eteenpäin. On pyrkinyt pitämään pakettiluonteen, vaikka painopiste Unkarin pj-kaudella onkin ollut direktiivin käsittelyssä.

Vpj. Minzatu korosti, että kunnianhimon täytyy tässäkin olla korkealla. Korosti reiluutta ja sosiaalista suojelua.

Eurooppalainen ohjausjakso 2025:

Pj. totesi laatineensa ministereille keskustelun taustaksi kaksi kysymystä. Ensimmäisessä kysymyksessä jäsenmaita pyydettiin kertomaan mitä prioriteetteja haluaisivat huomioitavaksi tulevassa Euroopan sosiaalisen pilarin toimintasuunnitelmassa ja toinen kysymys koski sosiaalisen lähentymisen kehikon (SCF) käyttöönottoa eurooppalaisessa ohjausjaksossa. Pj. totesi, että asiakohtaan liittyy myös TSTK-neuvostoa valmistelevien komiteoiden valmistelevat asiakirjat.

Komission puolelta asiakohdassa alustivat **Vpj Minzatu** ja **komissaari Dombrovskis** todeten, että keskustelu tulee otolliseen aikaan uuden komission aloittamisen suhteen. Vpj. totesi olevan tärkeää keskustella v. 2030 tavoitteista. Lisäksi hän totesi aikeensa vierailla kautensa aluksi kaikissa jäsenmaissa.

Työllisyyskomitean (EMCO) pj. Rustichelli ja **sosiaalisen suojelun komitean (SPC) pj. Guerra** esittelivät komiteoissa tätä asiakohtaa varten laaditut asiakirjat, mukaan lukien komiteoiden arvion sosiaalisen lähentymisen kehikon käytöstä vuoden 2024 ohjausjaksossa.

Politiikkakeskustelu:

Useampi jäsenmaa piti hyvänä, että komissio kautensa alussa uudistaa sosiaalisen pilarin toimintasuunnitelmaa. Korostettiin, että tarvitaan selkeitä yleislinjauksia tulevaa varten. On tehtävä töitä valoisamman Euroopan tulevaisuuden eteen.

Temaattisesti jäsenmaat toivat esille erityisesti koulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen liittyviä teemoja. Koska tulevaisuudessa työpaikkoja vaihdetaan useammin, tästä seuraa myös haasteita koulutukselle, jonka tulee vastata työelämän tarpeisiin. Tarvitaan uudentyyppisiä oppimisen tapoja. Myös osaamistarpeiden ennakointi on tärkeää. Digioppiminen mainittiin erityisesti. Lisäksi useissa puheenvuoroissa korostettiin työpaikkojen laatua ja työehtojen muokkaamista työelämän murroksen mukaisesti, huomioiden myös tekoälyn kehittyminen. Työntekijöille haluttiin muun muassa uusia oikeuksia digitalisaation ja ilmastonmuutoksen myötä. Tässä tärkeää on työntekijöiden kuuleminen ja työmarkkinaosapuolten rooli. Työvoiman reilu liikkuvuus mainittiin muutamissa puheenvuoroissa, työvoiman maahanmuutto nähtiin myös ratkaisuna ikääntyvästä väestöstä huolehtimiseen. Myös aliedustettujen ryhmien aktivoinnin tarve mainittiin useammissa puheenvuoroissa, mukaan lukien yhteisötalouden merkitys. Tähän liittyy myös työurien pidentäminen kummastakin päästä sekä tasapuolisen työelämän pääsyn varmistaminen. Työterveyden ja turvallisuuden rooli nähtiin tärkeänä, liittyen myös lisääntyneeseen etätööhön, mikä taas on hyvä tapa edistää työn ja perheen yhteensovittamista. Yksi jäsenmaa korosti terveydenhuoltojärjestelmän uudistuksen rahoitustarpeita. Sosiaaliturvan modernisoinnin tarve sekä köyhyyden torjuminen tuli myös esille useammissa puheenvuoroissa, kytkettynä myös toimivaan asuntopolitiikkaan. Myös julkisten hankintojen merkitys sekä ESR+ rooli rahoitusvälineenä mainittiin. Viro mainitsi myös Ukrainan sodan merkityksen, jonka seurauksiin vastaamiseen pilari antaa hyvät puitteet.

Hallinnollisen taakan ja ylisääntelyn vähentämistä korostettiin myös useissa puheenvuoroissa, erityisesti PK-yritysten osalta. Tulee löytää toimiva tasapaino innovaatioiden ja työntekijöiden suojelun välillä. Todettiin, että nyt on aika toimeenpanna olemassa olevaa työllisyys- ja sosiaalipuolen lainsäädäntöä. Ruotsi, Viro ja Suomi erityisesti korostivat kriittisiin aloihin keskittymistä, joista yksi tärkeimmistä on kilpailukyky, johon osaltaan voidaan vaikuttaa työllisyys- ja sosiaalipolitiikan keinoin.

Sosiaalisen lähentymisen kehikkoon (SCF) liittyen korostettiin erityisesti lisäarvon merkitystä. Joku pieni jäsenmaa toi esille sen luoman hallinnollisen taakan. Todettiin että pilotin perusteella on vielä liian aikaista tehdä lopullisia ratkaisuja sen tuottamasta mahdollisesta lisäarvosta. Usea jäsenmaa korosti olemassa olevien välineiden merkitystä ja ohjausjakson toimivuutta nykyiselläänkin. Huomautettiin, että ongelmia aiheuttavat muutkin kuin sosiaaliset tekijät. Toisaalta tuotiin esille myös välineiden jatkuva kehittämistarve samoin kuin laadukkaan tietopohjan tärkeys. Muutama jäsenmaa puolesti vahvasti sosiaalisen lähentymisen kehikon tarvetta ohjausjakson yhdenmukaisuuden nimissä.

Suomi korosti turvallisuuden, hyvinvoinnin ja talouskasvun merkitystä. Sosiaalisen lähentymisen kehikon osalta Suomi toi esille työkalujen kehittämisen tärkeyden, mutta moitti toisaalta prosessia jonkinasteisesta läpinäkyvyyden puutteesta. Tärkeintä on arvioida kehikon käyttöönoton tuottamaa lisäarvoa suhteessa siitä aiheutuvaan työmäärään. Suomi korosti tuoneensa esille, että arvointikierrosta ei välttämättä tarvitsisi tehdä joka vuosi. On kuitenkin tärkeää varmistaa sosiaalisen kehityksen poliittinen näkyvyys, jotta jatkossakin voidaan tehdä laadukkaita tietoon perustuvia päätöksiä.

Vpj Minzatu totesi, että kaikki mainitut pilarin osa-alueet ovat komissionkin asialistalla, kyse ei siis ole siitä mitä tehdään, vaan siitä millä välineillä sitä tehdään. Kilpailukyvyyn vahvistaminen edellyttää vahvaa sosiaalipolitiikkaa, on tärkeää että finanssipoliittiset toimet huomioivat myös sosiaaliset kysymykset. Lisäksi on tärkeää, että tuloksia voidaan mitata. **Komissaari Dombrovskis** totesi komission valmistelevan jo toista osaa syyspaketista, missä käsitellään erityisesti TSTK-teemoja. Myös Draghin raportin toimintasuunnitelma on laadinnassa.

Pj. veti yhteen toteamalla, että EU:n kilpailukykyä tulee vahvistaa ja siinä sosiaali-, työllisyys- ja koulutuspolitiikalla on oma roolinsa. Sosiaalista suojelua tulee tarjota sitä tarvitseville. Myös työmarkkinaosapuolten rooli on oleellinen. Pilarin toimintasuunnitelmaan liittyy myös subsidiariteetin huomioiminen. Sosiaalisen lähentymisen kehikosta on erilaisia näkemyksiä. Komiteat voisivat tässä jatkaa koordinoimista jatkossakin.

Neuvosto hyväksyi työllisyyspolitiikan suuntaviivoja koskevan päätöksen sekä työllisyyskomitean avainviestit yksilöllisiä oppimistilejä koskevasta suosituksesta.

Hyväksyttiin työvoimapulaa ja osaamisvajetta koskevat neuvoston päätelmät

Hyväksyttiin neuvoston päätelmät liittyen palveluihin pääsyn helpottamiseen köyhyysriskissä olevien, ml. romanien, sosiaalisen osallisuuden lisäämiseksi. **ES** totesi kannattavansa päätelmiä ja niissä esitettyjä uudentyyppisiä toimia.

Hyväksyttiin neuvoston päätelmät liittyen vammaisten henkilöiden sosiaalisen osallisuuden vahvistamiseen työllisyyden, kohtuullisten mukautusten ja kuntoutuksen kautta.

Väestöhaasteisiin vastaaminen

Politiikkakeskustelu:

Puheenjohtajamaan kulttuuri- ja innovaatioministeri Balázs Hankó alusti keskustelun. Hän totesi, että väestöhaasteisiin vastaaminen kytkeytyy oleellisesti työ- ja perhe-elämän yhteensovittamiseen. Hän korosti, että on tärkeää luoda perheystävälliset olosuhteet, jotka mahdollistavat vanhempien osallistumisen sekä palkka- että kotitöihin. Osaaminen ja sen kehittäminen sekä joustavat työjärjestelyt ovat poliittisten keinojen keskiössä. Puheenjohtaja toivoi ministereiden esittävän näkemyksiä keinoista perheen perustamisen, pienten lasten vanhempien tukemisen sekä sukupolvien välisen solidariteetin tukemiseksi puheenjohtajamaan tausta-asiakirjassa esitettyjen havaintojen ja kysymysten pohjalta.

Välimeri- ja väestöasioista vastaava komissaari Dubravka Šuica huomautti väestön ikääntymiseen liittyen, että joka vuosi miljoona ihmistä jättää työmarkkinat EU:ssa. Hyvinvointijärjestelmät ovat koe- tuksella, kun kaikista huolehtia. Komissaarin mukaan paras tapa vastata haasteeseen on omaksua kokonaisvaltainen eri politiikka-alojen välillä koordinoitu lähestymistapa. Komission kehittämä työkalupakki on hyvä tukiväline tässä suhteessa. On erittäin tärkeää kiinnittää huomiota perusoikeuksiin ja

syrimättömyyteen, koulutukseen ja osaamiseen sekä vapaaseen liikkuvuuteen, kolmannet maat mukaan lukien. EU:ssa asetettu 78 %:n työllisyysastetavoite on tärkeä, samoin ei-palkallisen työn oikeudenmukaisempi jakautuminen sukupuolten välillä. Neuvoston suositukset varhaiskasvatuksesta ja pitkäaikaishoidosta ovat tärkeitä välineitä tässä suhteessa. Kaikkia työmarkkinoilla aliedustettuja ryhmiä, naiset mukaan lukien, tulee tukea työllistymään. Myös sosiaaliturvajärjestelmien kehittäminen on tärkeää.

Puheenvuoroissaan jäsenvaltiot korostivat erityisesti seuraavaa:

- Komission holistinen työkalupakki on erittäin hyödyllinen kansallisten politiikkojen valmistelussa.
- Kaikki työvoimaresurssit tulee kyetä aktivoimaan ja hyödyntämään.
- Tarvitaan toimivaa palvelujärjestelmää ja asuntopolitiikkaa tukemaan sekä perheen perustamista että eläköitymistä.
- Tarvitaan ikääntymiskysymyksistä vastuullista, koordinoivaa viranomaista sekä kaikkien toimijoiden yhteistä vastuunkantamista yrityksiä ja työnantajia unohtamatta.
- Etuus- ja palvelujärjestelmät sekä verojärjestelyt kaipaavat reformeja työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisen tukemiseksi ottaen huomioon kaikkien vanhempien ja yrittäjien tarpeet.
- On kiinnitettävä huomiota työelämän syrjimättömyyteen ja tasa-arvoon, kannustimiin, houkuttavuuteen ja joustavuuteen etätyömahdollisuudet huomioon ottaen, palkkojen oikeudenmukaisuutta ja yrittäjyyttä unohtamatta.
- Maaseutualueiden tilanne on erityisen haastava.
- Nuoret ja perheet tarvitsevat erityisiä tukijärjestelyjä elämänsä edistämisessä ottaen huomioon myös mielenterveyshaasteet.
- On kunnioitettava perheiden omia, yksilöllisiä valintoja perheen perustamisen ja lapsien hankinnan suhteen.
- Koulutusjärjestelmiä on kehitettävä vastaamaan uusia osaamistarpeita digiosaaminen ja ilmastonmuutos mukaan lukien.
- Maahanmuutto on yksi keino väestön vähenemisen nujertamiseksi.
- EU:n rahoitustuki on erittäin tärkeää väestöhaasteisiin vastattaessa.
- Vapaa liikkuvuus tukee yhteisten EU-tason ratkaisujen löytämistä.
- Tiukka budjettipolitiikka rajoittaa toimivien ratkaisujen löytämistä.
- Työikäisten työkykyyn ja terveyteen, lisääntymisterveys mukaan lukien, sekä ikääntyvän työvoiman työssä jaksamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.
- On huomattava, että onnistuneet ikääntymis- ja työmarkkinaratkaisut ovat eurooppalaisen kilpailukyvyn ydintä.
- On tärkeää etsiä EU-tasolla yhteisiä ratkaisuja ja hyviä käytänteitä, vaikka jokaisen jäsenvaltion tilanne on omanlaisensa.

Työministeri Arto Satonen korosti Suomen puheenvuorossa, että Suomen väestönkehitykseen liittyy samankaltaisia haasteita kuin muualla EU:ssa. Hän kertoi, että Suomessa väestökehityksen haasteisiin pyritään vastaamaan kokonaisvaltaisesti muun muassa kansallisen ikäohjelman, lapsistrategian sekä väestöpoliittisen ohjelman linjausten mukaisesti. Osaavan työvoiman saatavuus on tarpeellista kilpailukyvyn turvaamiseksi. Digitalisaatio ja tekoäly tarjoavat uusia mahdollisuuksia. Hän huomautti, että Suomessa on yhdet EU:n joustavimmista työaikajärjestelyistä. Nuorten osallistaminen työelämään edellyttää hänen mukaansa kokonaisvaltaisia ratkaisuja.

Komissaari Suica reagoi käytyyn keskusteluun toteamalla, että on tärkeää, että komissiossa on väestöasioista vastaavaa komissaari. Työvoimapula edellyttää aktiivisen ikääntymisen tukemista. Komissio tekee uusia horisontaalisia aloitteita tässä suunnassa. Yksi keskeinen ala perheiden tukemisessa on asuntopolitiikka. Siihen liittyvää strategia valmistellaan komissiossa komissaari Dan Jörgensenin johdolla. Suican johdolla keskitytään ikääntymistyökalupakin toimeenpanon tukemiseen. EU:n osamisesreservi, koheesiopolitiikan puoliväliarviointi sekä väestönäkölman valtavirtaistaminen kaikkiin

politiikkoihin ovat tärkeitä välineitä. Komissaari huomautti, että kaikki jäsenvaltiot ovat väestökehityksen haasteiden suhteen samassa veneessä ja käyttävät samantyyppisiä keinoja niiden ratkaisemiseksi. Suurin osa näistä ratkaisuista on kuitenkin kansallisessa toimivallassa. Komissaari piti tärkeänä, että Puola jatkaa väestöpoliittisia ponnisteluja puheenjohtajuuskaudellaan.

Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen muistuttamalla, että puheenjohtajamaa järjesti EU:n kaikkien aikojen ensimmäisen väestöministerien kokouksen. Jäsenvaltioiden lisäksi kokoukseen osallistuivat Länsi-Balkanin sekä Euroopan talousalueen maat. Kokouksessa nostettiin esiin asumiseen, nuorten työllisyyteen, mielenterveyteen sekä kilpailukykyyn liittyvät haasteet.

Neuvoston päätelmät työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisesta

Neuvosto hyväksyi päätelmät.

Ministeri Balázs Hankó korosti, että on tärkeää turvata se, että ihmiset kykenevät yhtä aikaa paneutumaan urakehitykseen sekä perhe-elämään ja hankkimaan lapsia toiveidensa mukaisesti. Toimivat asianmukaiset palvelut, joustavat työjärjestelyt sekä omien ihmisten ja perheiden valintojen kunnioittaminen on kaiken a ja o.

Komissaari Hadja Lahbib ilmaisi tyytyväisyytensä päätelmiin. Hän muistutti komission tulevasta hoivastrategiasta sekä jo hyväksytyistä neuvoston varhaiskasvatus- sekä pitkäaikaishoitosuosituksista. Hän kiinnitti huomiota perhe- ja isyysvapaiden merkitykseen sekä työ-perhe-elämä-direktiivin asianmukaiseen toimeenpanoon ja korosti tiedotuskampanjoiden merkitystä asioiden edistämässä.

Neuvoston päätelmät naisten ja tyttöjen mielenterveydestä

Neuvoston päätelmät hyväksyttiin.

Puheenjohtaja, ministeri Balázs Hankó ilmaisi huolensa naisten ja tyttöjen mielenterveyshaasteiden voimakkaaseen lisääntymiseen viime vuosina. Hän viittasi (lähisuhde)väkivaltaan, sukupuoliseen häirintään, hoivavastuiden kasaantumiseen, teknologiseen sukupuolivinoutumaan sekä nettiturvallisuuteen.

Komissaari Hadja Lahbib korosti päätelmien tärkeyttä. Hän ilmaisi huolensa naisten korostuneesta hoivataakasta, seksuaali- ja lisääntymisterveyden haasteista sekä fyysisestä ja mielenterveydestä.

Muut asiat

Pj. informoi ajankohtaisista lainsäädäntöaloitteista:

Työmarkkinatilastojen osalta ensimmäinen trilogineuvottelu on pidetty. Pj. toivoo nopeaa ratkaisua.

Asetusehdotus työntekijöiden lähettämistä koskevasta julkisesta käyttöliittymästä. Pj. kertoi julkaisensa ehdotuksen 13.11. Tavoite on vähentää lähetettyjen työntekijöiden lähettämiseen liittyvää hallinnollista taakkaa samalla suojaten työntekijöiden oikeuksia. Asia käsitellään KIKY-työryhmässä, mutta sillä on vahva työllisyyskytkentä. KOM totesi tietävänsä, että jäsenvaltiot jo kehittäneet omia välineitään. Kyseessä on vapaaehtoinen väline, jonka etuna on helppous ja nopeus. Myös raportointitarpeet helpottuvat. **FR:** korosti olevan tärkeää että työntekijöiden etsimistä muista maista helpotetaan. Työllisyyspuoli on tärkeä pitää keskustelussa mukana. **BE:** korosti, että on tärkeä luoda teknisiä työkaluja ja samalla vähentää hallinnollista taakkaa. Kuten FR, toivoo että myös TSTK-neuvosto voi käsitellä tätä. **IT:** toivoo että keskustelu etenee hyvin. **DE:** on tukenut ehdotusta alusta asti, tarvitaan yhtenäinen monikielinen portaali, se vähentää byrokratiaa. Kyseessä on malliesimerkki toimivasta aloitteesta. **NL:** Hyvä että TSTK-puoli myös käsittelee.

Kolmikantainen sosiaalihuippukokous:

Pj. kertoi, että heidän kaudellaan kokous oli tarkoitus pitää lokakuussa, mutta päällekkäisten huippukokousvarausten takia tämä ei onnistunut, joten KOM tapasi työmarkkinaosapuolet erikseen, aiheena Draghin raportti. Kevään kokous pidetään 19.3.

Porton sosiaalihuippukokous:

PT järjestää Porton seurantakokouksen toukokuussa 16.5. ministeritasolla, edellisestä seurantakokouksesta on nyt kulunut kaksi vuotta. Kansalaisyhteiskunta kutsutaan mukaan. Kokouksen aiheena on pilarin toimintasuunnitelmaa. Vpj Minzatu kehui Portugalia sitoutumisestaan asiaan, tilaisuudessa on mahdollisuus käydä läpi nykyistä ja tulevaa toimintasuunnitelmää. PL totesi tukevansa Portugalia aloitteessaan.

Pj-kauden tapahtumat:

Pj. esitteli epävirallisen TSTK-neuvostonsa sekä järjestämänsä You are value –tilaisuuden sisältöä.

Digitaaliset työkalut työntekijöiden reilun ja vapaan liikkuvuuden edistämiseksi EU:ssa:

Tanskan non-paperi: DK kertoi epävirallisesta non-paperistaan, johon on liittynyt joukko jäsenmaita, mukaan lukien Suomi. Paperin tarkoituksena on edistää vapaata ja reilua liikkuvuutta, muun muassa digitaalisen sosiaaliturvapassin kautta. Tanskan mielestä tämä tarjoaa paljon mahdollisuuksia, katsoo että sen soveltamisala voisi olla vieläkin laajempi. Tässä voisi hyödyntää rakennusalan kokemuksia. Vpj Minzatu totesi, että digitalisaatio yksinkertaistaa prosesseja. Komissiossa työtä vireillä myös passin suhteen. Asiaan liittyy myös sosiaaliturvan koordinaatioasetus. Ensi vuonna tulossa kunnianhimoisen Europass-hanke. Muutama ehdotuksessa mukana ollut jäsenmaa mukaan lukien Suomi käytti asiakohdassa puheenvuoron tukien ehdotusta ja korostaen yhteistyön tarvetta, jotta työvoiman reilu liikkuvuus toteutuisi.

Yhdenvertaisuus ja risteävä syrjintä*Puheenjohtaja tiedottaa*

Ministeri Balázs Hankó muistutti yhdenvertaisuuden edistämisen olleen puheenjohtajamaan keskeinen prioriteetti. Yhdenvertaisuusdirektiivineuvottelujen pattitilanteessa puheenjohtajamaa halusi tarkastella keinoja risteävän syrjinnän torjumiseksi. Aihe on tärkeä, surullisen läsnä oleva mutta myös erittäin monisäikeinen. Sitä tulee tutkia ja analysoida lisää. Puheenjohtajamaan selvitys aiheesta oli askel eteenpäin.

Komissaari Lahbib totesi, että risteävän syrjinnän torjuminen on sosiaalisten oikeuksien ja tasa-arvounionin ydinkysymys. Puheenjohtajamaan jäsenvaltioilla teettämä selvitys tuotti asian suhteen tärkeää lisätietoa.

Komissaari ja usea jäsenvaltio peräänkuulutti yhdenvertaisuusdirektiivin nopeaa hyväksyntää.

EU-tutkimus sukupuolittuneesta väkivallasta*Komissio tiedottaa*

Puheenjohtaja muistutti alkuun naisiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevan direktiivin hyväksymisestä toukokuussa 2024. Direktiivin toimeenpanon lisäksi kaikissa jäsenvaltioissa on käynnissä erilaisia hankkeita sukupuolittuneen väkivallan torjumiseksi.

Komissaari Lahbib kertoi juuri julkistetusta aiheeseen liittyvästä datasta. Tulokset ovat surullisia: Kolmannes EU-naisista on kokenut sukupuolittunutta väkivaltaa. Väkivaltaa kohdataan erityisesti kotona

ja tekijänä on partneri. Vain neljännes raportoi asiasta viranomaisille, kolmannes ei kerro tilanteesta kenellekään. Komissaari arveli, että sukupuolittunutta väkivaltaa esiintyy huomattavasti tutkimuksen osoittamaa enemmän. Komissio seuraa tilanteen kehittymistä.

Komissio raportoi tasa-arvunionitiedonantojen toimeenpanosta

Komissaari Lahbib kertoi neuvostolle raportista liittyen kansallisten romanistrategioiden toimeenpanoon

Rasismmin vastainen toimintaohjelma ja HLBTIQ-strategia

Komissaari Lahbib vahvisti tasa-arvunionin edistämisen olevan uudelle komissiolle keskeinen prioriteetti Ursula von der Leyenin poliittisten suuntaviivojen mukaisesti. Komissio jatkaa määrätietoisesti rasisminvastaisia toimenpiteitä erityisesti rakenteellisen rasismmin kitkemiseksi ja paremman datan ja evidenssin hankkimiseksi. Kansalaisjärjestöyhteistyö on tasa-arvunionin kehittämisen ydintä.

HLBTIQ-strategian toimeenpanoraportin valmistumisen jälkeen jäsenvaltioilta on tiedusteltu seksuaalivähemmistötilanteen edistymisestä sekä lisätarpeista. EU-tasolla tasa-arvoelindirektiivien toimeenpano, EU-rikosdirektiivin päivitys sekä sateenkaarivanhemmuuden tunnustaminen ovat tärkeitä askelia eteenpäin. 12 jäsenvaltiota on jo hyväksynyt oman sateenkaaristrategian, ja lisää on tulossa. EU-tason suuntaviivat strategioiden laatimiseksi ovat olleet erittäin hyödyllisiä. Seksuaalivähemmistöt ovat nyt hyväksytympiä kuin koskaan aikaisemmin, ja he voivat elää seksuaalisuuttaan avoimemmin kuin koskaan. Samalle heihin kuitenkin kohdistuu myös vihaa. Uusi komissio on luvannut torjua tätä vihaa ja väkivaltaa määrätietoisesti.

Tulevan puheenjohtajamaan työohjelma

Puolan esittely

Tuleva puheenjohtajamaa esitteli prioriteettejaan. Keskeisin tavoite on EU:n turvallisuuden takaaminen. Työllisyys ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus ovat turvallisuuden peruspilareita.

Puola haluaa edistää yhdenvertaisuusdirektiivin hyväksymistä, tasa-arvunionistrategioiden toimeenpanoa muun muassa seksuaalivähemmistöjen aseman parantamiseksi ja rasismmin torjumiseksi. Myös eurooppalaisia yritysneuvostoja sekä harjoitteluja koskevat direktiivit kuten sosiaaliturva-asetusten ja syöpädirektiivin kuuden päivitys ovat Puolan ensisijaisia tavoitteita.

Suomen edustajat
Työministeri Arto Satonen valtuuskuntineen

Asiakirjat
Kokouskutsun mukaiset